

Guldäpple med silverblad

(Saga från Sverige)

Det var en gång en kung som hade en enda dotter, fager och skön. Men så blev hon svårt sjuk och kungen sörjde bittert att hon skulle dö. Han sammankallade alla landets visa män, men ingen av dem kunde komma på någon bot. En dag kom en klok gumma till kungsgården och fick reda på att prinsessan var sjuk. "Far åstad och skaffa henne ett guldäpple med silverblad, så blir hon nog bra igen" berättade gumman för kungen.

Kungen lät genast ett påbud utgå över hela sitt land, att den som kunde ordna fram ett guldäpple med silverblad skulle få gifta sig med prinsessan som belöning.

Vid samma tid hände det sig att en vildapel som aldrig bar frukt stod växande på ett högt berg och intill det berget bodde en gumma som hade tre söner. Precis som alla andra i landet hade de hört talas om prinsessan och guldäpplet hon behövde för att friskna till. Men ingen av dem hade förstås en aning om var en sådan frukt kunde hittas.

Så en morgon när gumman gick ut för att hämta vatten i brunnen fick hon se något som glimmade uppe på berget. Hon ropade på sina söner som snart hade klättrat upp på berget för att ta sig en närmare titt. Minsann om inte den gamla vildapeln under natten hade fått både guldäpplen och silverblad på sina grenar! Nu väcktes så klart begäret hos alla tre pojkarna att genast ge sig av till kungens slott för att vinna prinsessan, men deras mor lugnade dem. "Bara en av er kan få henne", förklarade hon. "Ni ska inte gräla utan gå och prova er lycka var och en i tur och ordning". Så den äldste sonen fick gå först och plockade ett guldäpple med silverblad, lade det i en korg och gav sig av mot slottet.

För att komma dit måste han gå genom en djup skog och där på stigen mötte han en ful trollkärning. "God dag!" sa kärningen. "Vad har du i korgen?" "Svinhår och tagel!" svarade pojken. "Må så vara", svarade kärningen och släppte förbi honom.

När pojken kom fram till kungens slott blev han stoppad av portvakten som undrade över hans ärende. "Jag är här för att ge prinsessan ett guldäpple med silverblad", förklarade pojken självsäkert. "Det var inte illa!" svarade vakten. "Men det måste vi först ta en titt på." Då vakten tittade i korgen visade den sig bara vara full av svinborst och tagel! Pojken fick skamsen återvända hem och förklara vad som hade hänt.

Nu gav sig den mellersta sonen iväg med sitt guldäpple i korgen. Då han gick genom skogen mötte han trollkärningen. "God dag!" sa kärningen. "Vad har du i korgen?" "Nötter som ingen kan knäcka!" svarade pojken. "Må så vara", svarade kärningen och släppte förbi honom.

När pojken kom fram till kungens slott blev han stoppad av portvakten som undrade över hans ärende. "Jag är här för att ge prinsessan ett guldäpple med silverblad", förklarade pojken självsäkert. "Det var inte illa!" svarade vakten. "Men det måste vi först ta en titt på." Då vakten tittade i korgen visade den sig bara vara full av svinborst och tagel! Pojken fick skamsen återvända hem och förklara vad som hade hänt.

Nu gav sig den mellersta sonen iväg med sitt guldäpple i korgen. Då han gick genom skogen mötte han trollkäringen. "God dag!" sa käringen. "Vad har du i korgen?" "Nötter som ingen kan knäcka!" svarade pojken. "Må så vara", svarade käringen och släppte förbi honom.

När pojken kom fram till kungens slott blev han stoppad av portvakten som undrade över hans ärende. "Jag är här för att ge prinsessan ett guldäpple med silverblad", förklarade pojken självsäkert. "Det var inte illa!" svarade vakten. "Men det måste vi först ta en titt på." Då vakten tittade i korgen visade den sig bara vara full av stenhårda nötter! Pojken fick skamsen gå hem och berätta om sin olycka.

Nu var det den yngste sonens tur att prova sin lycka.

Liksom sina bröder lade han ett guldäpple med silverblad i en korg och gav sig av in i skogen. Snart mötte han trollkäringen. "God dag!" sa käringen. "Vad har du i korgen?" "Guldäpple med silverblad!" svarade pojken. "Eftersom du talade sanning ska du få ett gott råd av mig!" sa käringen. "Möter du några på din väg som du kan hjälpa så gör det! Ta denna lilla pipa och blås i den när du själv behöver hjälp så kommer du att få det."

Pojken tackade trollkäringen och gick vidare mot kungens slott. När han kom till en sjö fick han se att en stor fisk hade hoppat upp på land och kunde nu inte ta sig tillbaka i vattnet. Pojken lyfte försiktigt upp fisken och släppte ner den i sjön igen. Ett stycke längre fram på vägen fick han se en duva som jagades av en hök. Pojken skrämde iväg höken och gav duvan lite att äta av sin färdkost. När han senare passerade en äng upptäckte han två korpar som stred med varandra på liv och död. Pojken skilde korparna åt och talade dem till rätta. Vid vägen passerade han sedan två myrstackar som låg i krig med varandra. Myrorna myllrade över hela skogsbacken och bet och drog i varandra. Då tog pojken fram det som var kvar av sin färdkost och strödde den i varje myrstack. Då glömde myrorna bort att slåss och satte sig ner för att äta istället.

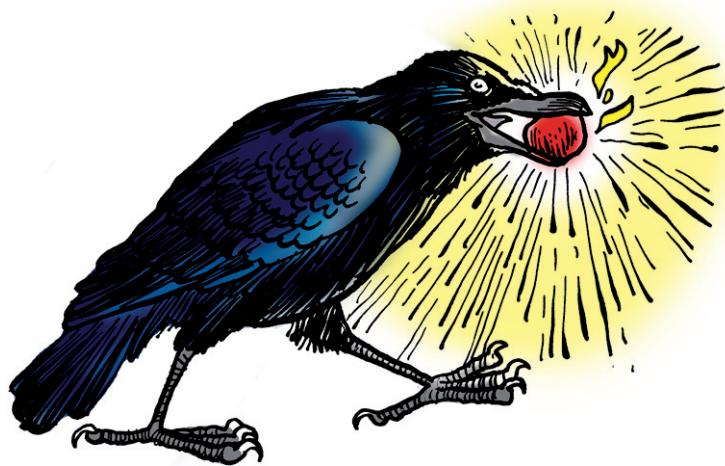
Till slut var pojken äntligen framme vid kungens slott och han bankade på den stora porten. När vakterna fick se att han faktiskt hade ett guldäpple i sin korg så blev han genast insläppt. Pojken blev tillåten att gå upp till prinsessan och i kungens och hela hovets närvaro åt flickan upp äpplet som han haft med sig. Nästan genast blev hon mycket friskare och alla i slottet blev glada. Men kungens panna mulnade. "Ska min dotter verkligen ha en torparson till make?" frågade han sig. "Nej, svårare prov än detta måste han genomgå om han ska få min dotter och halva kungariket!"

Alltså blev pojken kallad inför kungen som förklarade att han följande natt måste rensa en tunna blandsäd, så att kornet kom för sig och rågen för sig. När kvällen kom hällde kungens män ut säden på borggården och lämnade pojken till att utföra sin omöjliga syssla.

Men så kom han att tänka på de där två myrstackarna, vars krig han avbrutit. Han tog fram pipan han fått av trollkärningen och blåste i den. Strax kom de två myr-arméerna löpande över borggården och hade inom kort skilt rågen från kornet.

När kungen kom ut på borggården följande morgon och såg att pojken lyckats med sin uppgift blev han mörk i synen. Kungen var ännu inte villig att ge upp sin dotter så han gav pojken ett nytt omöjligt uppdrag, nämligen att i en sjö hitta en ring som kungen en gång tappat där. Men pojken kom att tänka på fisken han räddat och blåste i sin pipa. Strax dök fisken upp ur vattnet och pojken förklarade vad han behövde hjälp med. Fisken försvann ner i sjöns djup och kom snart tillbaka med ringen i munnen.

När kungen återsåg sin ring i pojkens hand trodde han knappt det var möjligt, men han återfick fattningen och kom nästan genast på en ny, ännu värre uppgift. Nu ville kungen ha en olivkvist från själva paradiset. Pojken tänkte då på duvan han räddat undan höken och kallade på den genom att blåsa i sin pipa. När duvan slog sig ner på hans axel viskade pojken till den vad han behövde hjälp med. Genast flög duvan iväg och nu dröjde det hela dagen innan fågeln kom tillbaka, ty det var långt till paradiset. Men nog hade den en olivkvist i sin näbb och denna överlämnade pojken till den rasande kungen. I sin ilska reste sig kungen upp och skällde på pojken. ”Inte för att jag vet hur du lyckas med alla dina uppdrag”, gormade han, ”men nu vill jag ha ett glödande kol från helvetet och kan du inte skaffa fram det ska du döden dö!” Det lät ju inte roligt, men pojken trodde att han nog skulle klara även detta. Han tänkte på korparna som han hjälpt sluta fred och blåste i sin pipa. De två svarta fåglarna dök strax upp och pojken berättade vad han behövde hjälp med. Den ena korpen gav sig av mot helvetet och när skymningen föll återvände han med ett kol från djävulens egen kakelugn. När korpen släppte kolet på borggården hördes ett fruktansvärt dån och hela slottet skakade i sina grundvalar. Kungen sprang ut för att se vad som hänt, men blev genast bländad av glöden från kolet som var fruktansvärdare än något ljus han sett och någon hetta han känt. ”Nu har du drivit gäck med mig länge nog!” sa pojken till kungen. ”Ge mig nu prinsessan som du lovat, annars ger jag mig hem och helvetesglöden får ligga på din gård i evinnerliga tider!”

Då bleknade kungen och han insåg hur illa han betett sig. Kunde han få en bättre måg en denne pojke som gjort så mycket för att vinna hans dotter? Nej, nu for kungen ner på knä framför pojken och lovade honom allt han kunde önska, om han bara tog bort kolbiten. Pojken blåste i pipan och den andra korpen grep kolet och flög iväg till helvetet med det.

Nu kläddes pojken i purpur och guld, bröllopet tillreddes och i brudens krona flätades den förtrollade apeln silverblad. Efter några år drog sig kungen tillbaka och gjorde pojken och prinsessan till nya härskare i landet. Och där sitter de och regerar än om sagan nu är sann och det tyckte jag den verkade när jag sist hörde den.